

RÖRELSE

1•26

En tidning från RBU, Riksförbundet för Rörelsehindrade Barn & Ungdomar

KOMMUNALT

Allt fler tokiga kommunbeslut – men nu ökar motståndet

KLINTHAMMAR:

”Borde ses som rättighet – inte som kostnad”

FOKUS: Kronoberg

Erika & Luna

får föreningen att blomstra

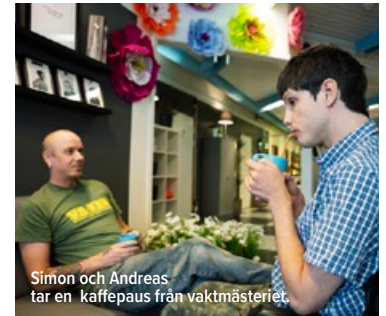

När Emma testade ett annat jobb saknade hon Sylvester så mycket. Nu är båda glada att hon är tillbaka igen!

FOTON: CONTENT STUDIO/NTM MEDIA

Emma och Andreas stortrivs hos Din Förlängda Arm. Här kan de göra skillnad varje dag.

Simon och Andreas tar en kaffepaus från vaktmästeriet.

Personlig assistans med guldkant

– här står relationen i centrum

DIN FÖRLÄNGDA ARM

Som personlig assistent bygger du en nära relation till en annan människa. Du får ge guldkant i vardagen och du slipper stressa i väg till nästa person.

– Det är världens bästa jobb. Jag känner att jag räcker till, säger Emma Isaksson, personlig assistent hos Din Förlängda Arm.

Att jobba som personlig assistent kan vara ett bra första jobb – eller ett livs-åtagande. Andreas Colliander är inne på sitt 17e år och jobbar med Simon. De startar nästan varje dag med att besöka Din Förlängda Arms center. Här träffar de kompisar och kollegor.

– Simon tycker om att fixa med saker, så vi är lite som vaktmästare här.

Emma Isaksson har jobbat i tre år hos Din Förlängda Arm. Hon är assistent åt Sylvester – vars mamma är vd:n Anki.

– Vem som helst kan bli en bra assistent om man vill det. Empati och att ha ett öppet hjärta är det viktigaste. Att vara en omhändertagande person som tycker om att jobba med människor, reflekterar Emma och Andreas fyller i:

– Man kan också upptäcka att man är den personen när man börjar. Det är både världens bästa och världens enklaste jobb om man är lyhörd och åker med. Emma är undersköterska och har erfarenhet från bland annat äldreboende. För en tid sedan återvände hon till Din Förlängda Arm efter en sex månader lång avstickare som undersköterska på sjukhuset.

– Jag saknade Sylvester så mycket! Här kan jag göra ett bra jobb och bygga en nära relation. Jag brinner för att ge en guldkant i vardagen,

göra det mysigt och trevligt. Det har man inte möjlighet till på många andra inrättningar, säger hon. Andreas och Emma planerar ibland gemensamma aktiviteter för Sylvester och Simon, som att grilla lunch ute, bada eller ta en promenad på stan. Att göra saker tillsammans i en grupp är roligt för alla. Sedan ses de också mycket på centret förstås.

– Det är ingen annan verksamhet som har det så här fint! Centret är helt fantastiskt, säger Emma. När det kommer nya assistenter till Din Förlängda Arms verksamhet så är både Andreas och Emma noga med att hjälpa till och dela med sig av egna erfarenheter. Att söka sig till deras arbetsplats rekommenderar de starkt.

– Arbetsgivaren ser alla som jobbar här. Här blir du lyssnad på, säger Andreas och Emma fyller i:

– De flesta arbetsledare vet faktiskt hur det är att vara personlig assistent

av egen erfarenhet. Men jag minns själv hur nervös jag var när jag skulle komma hit och träffa Sylvester första gången. Jag ville ju att han skulle tycka om mig! Och att Sylvester tycker om sin assistent Emma råder det inga tvivel om. Nu när hon är tillbaka så har han även fått tillbaka deras speciella TV-kvällar med popcorn.

– Här får jag ge en meningsfull vardag till någon, avslutar Emma.

Att jobba som personlig assistent kan vara ett bra första jobb – eller ett livsåtagande.

Din Förlängda Arm
Personlig Assistans

Den som behöver bolla tankar eller få rådgivning är välkommen att kontakta Din Förlängda Arm www.dfarm.se

Telefonnummer: 0920- 155 10

Öppettider: 8.00–17.00 (helgfri vardag).

Stängt för lunch kl. 12.00–13.00

Adress: Skutgatan 2 i Luleå

Skanna QR-koden eller knappa in www.dfarm.se för att läsa mer.

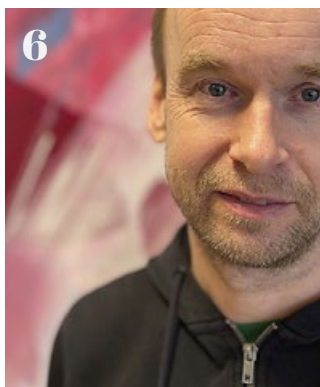

4 JOHAN HAR ORDET

Välfärdsbrott får inte leda till kollektiv bestraffning.

6 FOKUS: KRONOBERG

- Igångsättaren Stefan Johansson tror på samarbete.
- Erika och Luna tog steget in i styrelsen.
- **Lukas** fixar CP-fika
- Thomas Lindroth sprider tekniska framsteg.
- Karin Soelberg brinner för ridning.

20 PÅVERKAN

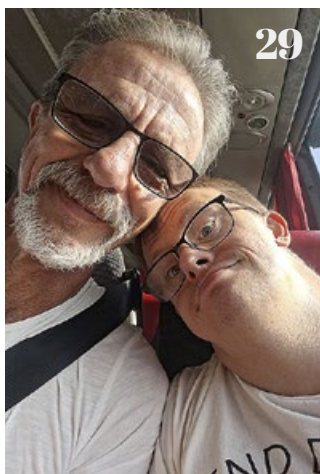
Synen på stöd för personer med funktionsnedsättning borde gå från kostnad till rättighet, menar RBU:s Johan Klinthammar.

23 RBU: Förnya medlemskapet!

24 KOMMUNBESLUT

Tokiga kommunbeslut möter hårdare motstånd:

- Hovrätten läxar upp Österåkers kommun för bristande anpassningar i skolan.
- Vansbro kommun tvingas betala skadestånd.

29

- **JO** läser lusen av Sigtuna kommun.

30 NOTERAT

- RBU-opera
- Funkishjälpens guide
- Depression, sjukskrivning och stress
- Följ "Toaletter för alla"
- Prisad med stil
- Åka säkert

33 RBU INFORMERAR

Forma framtiden!

34 KONTAKT

32

RÖRELSEHINDRADE BARN OCH UNGDOMAR

Rörelse ges ut av Riksförbundet för
Rörelsehindrade Barn och Ungdomar.
Vår vision: Ett rättvist samhälle och ett utvecklande
liv för barn och unga med rörelsehinder.

Post- och besöksadress: Solna Torg 19, 171 45 Solna

Ansvarig utgivare: Johan Klinthammar

Produktion: Tidningsmakarna

Redaktör: Bruno Lundgren

Kontakta redaktionen: rorelse@rbu.se

Hemsida: www.rbu.se

Rörelse finns också som webbtidning på rbu.se

Ny adress? medlem@rbu.se

Annonser: Bengtsson & Sundström Media

Tjärhovsgatan 32, 116 21 Stockholm

Tfn: 08-10 39 20,

rorelse@bs-media.se

www.bs-media.se

Upplaga: 5 000 exemplar

Omslagsfoto: Privat

Grafisk form: Lottie Hallqvist

Tryck: Norra Skåne Offset AB

Den som tillsänder tidningen material anses medge digital lagring och publicering.

Redaktionen förbehåller sig rätten att redigera insänt material. För ej beställt material, text och bilder, ansvarar inte. Ange källan vid användning av material ur Rörelse.

Följ RBU och Rörelse i sociala medier.

Du som är med på Facebook kan "gilla" RBU där. Då får du nyheter från RBU och Rörelse i ditt flöde.

RBU finns även på YouTube.

Välfärdsbrott får inte leda till kollektiv bestraffning

Utredningen om effektivare åtgärder mot välfärdsbrott inom personlig assistans är nu igång och jobbar. RBU arbetade hårt för att bli expert i utredningen men regeringen ansåg att endast *en* organisation fick företräda funktisvärlden.

Den platsen tilldelades Funktionsrätt som RBU är medlem i. Däremot är RBU med i referensgruppen vilket betyder att vi är med på annat sätt och träffar utredarna för att få en insyn i deras arbete och kan samtidigt tycka till och påverka under arbetets gång. Det är verkligen viktigt och bra att vi är där. För faktum är att utredarna måste lämna förslag till regeringen. Vilket betyder att RBU krasst kommer att försöka påverka utredarna till så liten påverkan (helst ingen) för medlemmarna som möjligt.

Den största utmaningen för utredarna enligt mig är att ta fram förslag som verkligen kommer åt de som har kriminellt uppsåt. Dessa människor är tyvärr väldigt kreativa att komma på nya sätt att kringgå lagen. Därför finns en oro att förslagen kommer att leda till en kollektiv bestraffning i stället för att slå mot välfärdsbrotten.

Vad ska man då utreda?

Man ska:

- analysera och föreslå en ny ordning för uppföljning av beviljad assistansersättning,
- analysera och vid behov föreslå utökade möjligheter att ändra beslut som är oriktiga på grund av fusk eller andra oegentligheter,
- analysera vilka för- och nackdelar en reglering av möjligheten till anhörigassistans kan medföra och vid behov föreslå lämplig reglering av anhörigassistans,
- analysera och vid behov föreslå lämplig reglering av möjligheten att själv kunna anställa personliga assistenter,
- analysera och föreslå en ordning som innebär att

Försäkringskassan vid kontroll av tidredovisningar kan ta del av uppgifter från assistentens arbetsgivare som visar om assistenten befunnit sig på samma plats som den assistansberättigade vid den tidpunkt då assistans redovisats som utförd,

- analysera och föreslå en ordning med en särskild inspektion (LSSinspektion) för den verksamhet som bedrivs enligt lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade,
- analysera och bedöma enskildas behov av utökade möjligheter till juridiskt stöd eller rådgivning gällande lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade och assistansersättning enligt socialförsäkringsbalken.

”Vi kan föra alla medlemmars talan på bästa sätt.”

RBU är dock väl förberedda för utredningen och det finns en gedigen kompetens inom assistansfrågor internt inom vår organisation som gör att vi kan föra alla medlemmars talan på bästa sätt, det garanterar jag.

P.S. Glöm inte att förnya ditt medlemskap, RBU:s föreningar gör ett viktigt arbete som är möjligt tack vare alla medlemmar.

Läs mer om hur en av våra föreningar gör skillnad i det här numret.

Johan Klinthammar
förbundsordförande

För alla olika och ovanligt unika

**Vårt engagemang är högt och vårt hjärta slår hårt för
alla som fungerar olika. De som gör unik skillnad.**

Att bli kund hos oss på Assistansexperten är enkelt. Vi börjar alltid med ett möte där du får berätta om din situation och dina önskemål och där du får veta lite mer om oss och vad vi kan hjälpa dig med. Ring oss redan idag på 010-222 13 00 eller läs mer på www.assistansexperten.se

ASSISTANS
EXPERTEN

FÖKUS: **Kronoberg**

Föreningsutveckling. RBU står och faller med sina medlemmar. Rörelse har gjort ett nedslag hos lokalföreningen Kronoberg som ser ett ökat engagemang. Hur gör dom?

• **Igångsättaren**

”Målet är
att avveckla
mig själv

RBU Kronoberg blomstrar, åtminstone om man ser till den stora och engagerade styrelsen och de många aktiviteterna. Nu jobbar man hårt på att öka medlemsantalet.

– Vi har haft ett kraftigt utvecklingsarbete de senaste två åren där vi fått in ny energi och ny kompetens, säger RBU Kronobergs ordförande **Stefan Johansson**, som här delar med sig av sina erfarenheter.

D

å Stefan Johansson valdes in i styrelsen för RBU Kronoberg stod både ordförande- och sekreterarposten vakanta och valberedningen valde att söka efter och rekrytera personer utanför medlemskretsen.

– I många RBU-föreningar har medlemmarna varit med länge, barnen har hunnit bli vuxna och de kanske vill börja trappa ner sitt engagemang, säger Stefan Johansson, som gör sitt första år som ordförande efter att ha börjat i styrelsen som ledamot.

Själv hade han varit medlem tidigare, då han på olika sätt samverkat med RBU Riksförbund, men han hade inga barn med funktionsnedsättning.

Vad är din relation till funktisvärlden?

– Min fru använder rullstol och blev en del av funktisvärlden på så sätt. Och jag arbetar även med frågor rörande funktionsnedsättning, där min fru är illustratör och där jag är författare. Vi ger ut bilderböcker på temat av funktionsnedsättning. Jag träffar även barn med funktionsnedsättning ofta i mina andra yrkesmässiga och ideella engagemang. Att vara ordförande i RBU är en av flera ideella insatser i livet som jag valt och tycker är viktigt, säger han.

I sitt arbete har han skapat förutsättningar för aktivitetshuset Mästeriet att växa fram. Det ägs idag av flera föreningar »

”Satsningen är att växa långsiktig”, säger Stefan Johansson. ”Man behöver inte ha en sådan som mig i varje förening, men man behöver kontinuerligt få kontakt med nya medlemmar och ha en naturlig förnyring.”

» tillsammans. Det är ett hus för hela Kronobergs föreningsliv i Växjö, där föreningar kan använda både huset och dess resurser utan att det kostar något. RBU Kronoberg har en hel del verksamhet i huset och kan där få tillgång till både rum, utrustning samt förvara sitt eget material.

– RBU:s strategi här i Kronoberg är att inte jobba separat, utan tillsammans med andra föreningar som verkar inom samma område. Idag är det vi, Attention, Funkibator och CP-Sverige som samarbetar, säger Stefan Johansson, som är medlem i flera av de föreningarna och arbetar på Funkibator.

– **Visst finns det en risk** att det förvirrar omgivningen. "Vem är du nu då? Vem representerar du?" Men jag tycker bara att det finns fördelar med att kunna representera flera delar av funktionsrörelsen i vårt län. Det finns i regel få eldsjälar så vi behöver göra vad vi kan för att knyta ihop oss och samverka, säger han.

Finns det inga risker med att vara flera föreningar som samarbetar?

– Man får bygga relationer, lära känna varandra och se till att det inte blir konkurrens. För mig är det målgruppen, barn och unga med funktionsnedsättning, som är de viktigaste – inte om de är med i den ena eller andra föreningen. Om man har ett givmilt och generöst angreppssätt så ger det mer tillbaka än vad man förlorar, säger Stefan Johansson.

Tillsammans har föreningarna varit med på föräldramöten i fyra anpassade grundskolor i Växjö samt på barn- och ungdomshabiliteringen. Detta för att få kontakt med fler familjer som har barn med funktionsnedsättning.

– Det är mycket förankringsarbete i början där vi gemensamt har träffat varje rektor. När man kommer tillsammans som vi har gjort och representerar flera föreningar som arbetar med funktionsnedsättning i länet så känner professionen inom det offentliga förtroende. Efter det har vi fått vara med på föräldramötena i skolan samt sprida information via habiliteringen.

Sedan nysatsningen startade för cirka två år

"RBU:s strategi här i Kronoberg är att inte jobba separat, utan tillsammans med andra föreningar som verkar inom samma område. Idag är det vi, Attention, Funkibator och CP-Sverige som samarbetar."

sedan har RBU Kronoberg fått in ett tiotal nya medlemmar. Men samtidigt har ungefär lika många slutat så man är fortfarande runt 154 medlemmar idag.

– **Det viktiga är** i steg ett att minska den nedåtgående trenden och det har vi lyckats med. Satsningen är att växa långsiktig. Vi försöker även hitta ett effektivare arbetssätt i föreningen. Vi har blivit mer digitala under året som gått, vi behöver hoppa på och använda alla tekniska verktyg som finns. Dessutom siktar vi på att ha kanslipersonal i framtiden.

Förutom att samarbeta med andra lokala och regionala föreningar har RBU Kronoberg även kontakt med flera RBU-föreningar runt om i landet.

– Vi har varit och träffat RBU-föreningarna i Kalmar, Halland och Bohuslän och jag har också haft kontakt med Skåne, Stockholm med flera. Vi skulle kunna samverka mer över länsgränserna med Kalmar och Blekinges förtroendevalda, men det måste byggas på att alla orkar, hinner och kan, säger han.

Stefan Johansson har mycket driv och energi som smittar av sig på andra.

– **Jag är en katalysator** och en igångsättare. Jag är en person som säger "Nu drar vi ut och kåkar, vill du med?" Jag visar vägen och sedan börjar andra att växa, ta plats, komma med förslag och ta egna initiativ.

Han säger att målet på sikt är att avveckla sig själv.

– Min tanke är att jag gör några år här i RBU Kronoberg för att effektivisera och se till att alla juridiska och administrativa grejer är i ordning. Sedan ska jag inte behövas längre. Kanske är det en naiv inställning men jag tycker varje ledare behöver tänka så. Det gör att andra kan komma med och få utvecklas.

Vad har du för tips till andra RBU-föreningar?

– Man behöver inte ha en sådan som mig i varje förening, men man behöver kontinuerligt få kontakt med nya medlemmar och ha en naturlig förnying. Nya föräldrar och nya barn, men även människor med kompetens inom IT och sociala medier. Det hjälper även att ha med någon som är bevandrad inom ekonomi, så att det kan ansökas om ekonomiska resurser när det behövs.

Han tycker att RBU-organisationen generellt

behöver tänka i nya banor.

– Om vi har en output som inte ser jättebra ut där vi får in färre och färre medlemmar – vad har vi då för input? Och vad behöver vi då ändra på i inputen så att vi kan få en annan output?

I RBU Kronoberg har man bland annat satsat på att öka aktiviteterna online.

– **Vi har fika** en gång i veckan via nätet. Det här tar bort alla praktiska hinder att kunna vara med, säger Stefan Johansson.

Dessutom bjuder styrelsen ofta in andra medlemmar utanför styrelsen att närvara på styrelsemötena.

– Det finns inget i stadgarna som hindrar det. Man kan exempelvis bjuda in yngre personer – när de sedan fyller 18 kan de väljas in i styrelsen – eller någon som brinner för att driva en viss fråga.

Han säger att RBU Kronoberg vill erbjuda en plattform där föräldrar kan jobba med sina egna intresseområden.

– Oavsett om det handlar om häst, hund, bad, sinnesrum, mammaträffar eller något helt annat så ska man kunna få plats att göra det inom RBU. Om man har en förening utan energi eller idéer så gäller det att var och en hittar det de själva tycker är roligt och brinner för. Man behöver gräva i sina egna hjärtefrågor och bygga utifrån det. Vad vill och behöver jag? Vad tycker jag är roligt? Det är bra frågor att utgå ifrån.

Han upplever att Växjö kommun är välvilligt inställda till föreningslivet och tar dialogmöten och medborgarförslag på allvar. Samtidigt ser han att allt fler får avslag för personlig assistans, ledsagning, färdtjänst, parkeringstillstånd, med mera.

– Det är en allmän nedmontering som inte är bra. Hela RBU:s syfte är att kämpa emot, men vi har inte precis att göra med några svaga motståndare. Vi kämpar mot kommuner och myndigheter som håller hårt i sina budgetar, och över det politiker som inte alltid varken är nå- eller påverkbara.

Dessutom, säger han, är det många människor i funktionsvärlden som inte ens känner till sina rättigheter.

– Det är något vi i föreningslivet måste berätta om.

MIA SJÖSTRÖM

Aktiviteter och CP-fika (nedan) på Mästeriet, allföreningshuset där även RBU håller till.

VAD ÄR MÄSTERIET?

Mästeriet är ett aktivitetshus i Växjö där det arbetas med utvecklingsfrågor inom området funktionsnedsättning. Inom huset finns verksamhet inom arbetsmarknad, aktiviteter, socialt företagande, hjälpmedel, produkt- och projektinnovation. Syftet med aktivitetshuset är att underlätta för föreningar och att understödja personer med funktionsnedsättning.

• Styrelsen

Syns och sår frön

Genom att så frön av engagemang hos andra och jobba långsiktigt hoppas **Erika Ynghagen** att fler föräldrar tar steget att engagera sig i RBU – precis som hon själv gjorde för ett år sedan.

”Jag gick med i RBU i våras, så jag är väldigt ny, säger Erika Ynghagen, som då även valdes in i styrelsen som kommunikationsansvarig.

Hon kände till RBU, men hade fullt upp med dottern Luna, snart 9 år, som har CP-skada och svår intellektuell funktionsnedsättning.

– Jag levde i vår bubbla väldigt länge utan någon vidare kontakt med funkisvärlden. Det var ganska isolerande och ensamt och man kände sig annorlunda och utanför, minns hon.

När Erika och Luna besökte en drop-in-aktivitet i Mästeriet, ett aktivitetshus för föreningar i Växjö, fick hon kontakt med RBU:s ordförande Stefan Johansson.

– Han såg att jag var en engagerad förälder och frågade om jag ville gå med. Han är inspirerande och en bra samordnare och jag såg en chans att få vara med och skapa.

RBU har öppnat upp en helt ny värld, säger hon.

– Bara att veta att det finns fler som vi, som mig och min dotter, ger en trygghet. Det gör att man kan känna gemenskap och man är inte ensam, udda eller annorlunda och det har betytt jättemycket för mig, säger Erika Ynghagen.

Hon tycker att det är inspirerande att vara med och utveckla RBU.

– Jag vill att varenda familj som är i samma situation som mig och Luna och som kanske inte vet om de passar in eller vågar prova på RBU ska gå med. »

”Luna bor hos mig på heltid och hon har en stor familj. Hos oss bor hennes bonuspappa och två storsysstrar och hemma hos Lunas pappa har hon fem syskon till.”, säger Erika Ynghagen, styrelsemedlem i RBU Kronoberg.

Erika Ynghagen har bland mycket annat varit med i arbetet med att informera om RBU på föräldramöten i fyra anpassade skolor, i samarbete med andra funkisföreningar i länet.

» Det är det som driver mig – att ge vidare den här gemenskapen till andra.

Under året som gått har den nya styrelsen arbetat med att ta fram en gemensam vision, digitalisera och effektivisera föreningen. Erika Ynghagen har bland mycket annat varit med i arbetet med att informera om RBU på föräldramöten i fyra anpassade skolor, i samarbete med andra funkisföreningar i länet.

– Vi har bara fått positiv feedback. Vi har fått berätta om vad vi har på gång och våra visioner om att bygga upp ett framtidens RBU i Kronoberg där vi finns för hela familjen – barn med funktionsnedsättning, föräldrar och syskon. Föräldrarna var entusiastiska och 40 nya familjer lämnade sina kontaktuppgifter, säger Erika Ynghagen, som har varit med på samtliga föräldramöten.

Hon säger att utvecklingsarbetet är pågående och kommer att leda till en medlemsökning på sikt.

– Vi ser till att synas och sår frön.

Hon vet hur hektiskt livet som funkisfamilj är, men också att RBU kan vara till både hjälp och stöd och fungera som en resurs. När hon själv började engagera sig i RBU var hon i en fas i livet där hen-

”Man är inte ensam, udda eller annorlunda och det har betytt jättemycket för mig./.../ Det är det som driver mig – att ge vidare den här gemenskapen till andra.”

nes och Lunas situation hade stabiliserat sig och hon kände att hon kunde göra mer.

– Det var bra timing helt enkelt. I vårt arbete med att få fler medlemmar till RBU så handlar det om att kontinuerligt visa att vi finns tills det blir rätt timing för någon annan. Det kräver tålamod, men fröna kommer att gro som de gjorde hos mig, säger Erika Ynghagen.

Hon hoppas att alla familjer som har barn med funktionsnedsättning i hela Kronoberg kommer att gå med i RBU.

– Vi vill sätta medlemmarnas intressen i centrum där alla känner att de kan engagera sig så mycket eller lite som de vill i det som de är intresserade av. Känner man en personlig mening och ser att man kan förverkliga sina drömmar för sig och sitt barn så blir det som ringar på vattnet där RBU kan spridas och frodas.

Själv drömmer hon om att starta föräldraträffar online och organisera aktiviteter för barn som har grava funktionsnedsättningar, som Luna, så att hon och Luna kan träffa andra i samma situation.

– Men jag gör inte det här bara för Luna, jag är engagerad i RBU för alla barn och föräldrar.

MIA SJÖSTRÖM

Tillgång till toalett är en mänsklig rättighet!

Vägen till ökad självständighet och livskvalitet

R82 Flamingo Curo är en mångsidig dusch- och toalettstol som gör det möjligt för barn att delta i sin egen hygienrutin på ett tryggt och värdigt sätt. Med flexibla lösningar som växer med barnet skapas förutsättningar för självständighet, delaktighet och en enklare vardag för både familj och vårdpersonal.

För att gå på toaletten är inte bara en praktisk fråga – det är en mänsklig rättighet.

NYHET

R82

• **Aktiviteter**

Lukas fixar CP-fika

Lukas Karlsson ordnar aktiviteter för unga vuxna med CP-skada.

– Vi kan prata om sådant som man inte pratar med sina andra kompisar om.

Lukas Karlsson har varit engagerad i föreningslivet i många år. Som liten deltog familjen i RBU:s aktiviteter och som vuxen började han jobba för Funkibator, där han även sitter i styrelsen.

– Det var på så sätt jag kom i kontakt med RBU igen och valdes in i styrelsen där också för drygt två år sedan. Jag har länge vetat att RBU har jobbat väldigt hårt med assistansfrågan och det är något jag brinner för själv eftersom jag har personlig assistans, säger Lukas Karlsson,

som är sekreterare i RBU Kronobergs styrelse.

Lukas Karlsson har en CP-skada och CVI (Cerebral Visual Impairment).

– Just nu är jag involverad i att göra aktiviteter för människor med CP-skada som RBU Kronoberg, CP Sverige och Funkibator gör tillsammans. Om man jobbar tillsammans kan man ta till vara på de

synergieffekter som uppstår och det ger många nya möjligheter för föreningarna. Det kanske är lättare sagt än gjort att samarbeta ibland, men det är det som behövs.

Han arrangerar bland annat CP-fika dit främst unga vuxna med CP-skada kommer.

– Det är väldigt informella träffar då vi fikar och kan prata om sådant som man inte pratar med sina andra kompisar om, bland folk som förstår. Det kan vara om sådant som är svårt och jobbigt eller om personlig assistans och byråkratiska processer.

Han jobbar för att nå nya personer och etablerar personliga kontakter så att alla känner sig välkomna.

– Jag vill att RBU ska nå ut till nya och yngre medlemmar så att vi utvecklas och lever vidare. Vi försöker även nå dem som inte kommer ut på så mycket

”Jag vill att RBU ska nå ut till nya och yngre medlemmar så att vi utvecklas och lever vidare.”

annat och är ofrivilligt ensam, säger Lukas Karlsson.

Han är även med och organiserar middagar där deltagarna ses hemma hos varandra.

– Syftet är att komma till en annan miljö än vad man normalt sett är i, där man kan prata och ventilerar.

Det finns även online-aktiviteter där det inte finns några geografiska begränsningar.

– Många i vår målgrupp kan ha svårt att ta sig någonstans och ses man online behöver man varken fixa med assistans eller boka färdtjänst. Istället kan man bara slå på datorn och vara med så mycket man orkar, säger Lukas Karlsson.

MIA SJÖSTRÖM

VAD ÄR FUNKIBATOR?

Funkibator är en ideell förening i Växjö som arbetar med utvecklingsfrågor inom området funktionsnedsättning. Föreningen arbetar inom arbetsmarknad, aktiviteter, socialt företagande, hjälpmedel, produkt- och projektinnovation med syftet att höja livskvaliteten för personer med funktionsnedsättning. För mer information se funkibator.se

• **Engagemang**

Ny teknik kan förbättra livet

Ny teknik och forskning kan förbättra livet för RBU:s medlemmar. Det menar **Thomas Lindroth**, ledamot i styrelsen för RBU Kronoberg. Självlängtar han efter hjärnimplantat.

Just nu håller RBU Kronoberg på att skapa ett sinnesrum i Växjö för barn och unga med funktionsnedsättning. Thomas Lindroth, teknikkunnig i styrelsen, har köpt in ljus och ljud till rummet.

– Jag gick med i styrelsen mest för att göra en insats och för min del hoppas jag att vi kan använda ny teknik och forskning för att förbättra livet för våra medlemmar på olika sätt, skriver han.

Thomas Lindroth är nästan helt rörelsehindrad efter att ha blivit förlamad från nacken och nedåt när en hjärntumör strålades bort i barndomen. I dag är han beroende av sina tekniska hjälpmedel och sin assistans.

– Jag har ju färre assistanstimmar än jag hade velat, men jag tror att det alltid har varit så. LSS kanske inte kommer att finnas kvar eller fungera i många år till, med alla återkommande ekonomiska kriser och att samhället blir kallare. Jag vet inte vad jag skulle göra utan LSS, skriver han.

På dagarna läser Thomas Lindroth fjärde året av fem i Kreativt skrivande vid Linnéuniversitetet. Han skriver med hjälp av en ögonstyrd dator och hoppas publicera en bok en dag. Han har även gått en utbildning i spelprogrammering vid Tekniska högskolan i Ronneby och brinner för ny teknik.

– Det finns gott om sidor på Facebook om teknik för personer med funktionsnedsättning. Jag och

några andra från Funkibator och RBU postar saker på "Ny teknik för oss med funktionsnedsättning" och "Hjärnimplantat, ögonstyrning, röststyrning och relaterat", skriver han.

Om man skulle vilja hitta bättre tekniska hjälpmedel för sitt barn med funktionsnedsättning tipsar han om att själv hålla sig uppdaterad och även informera hjälpmedelscentralen om det man hittar.

– Det är väl allmänt så att man får bättre vård ju mer påläst man själv är, tyvärr, och förhoppningsvis kan man så ett frö hos dem.

Dock upplever han hjälpmedelscentralen som lite begränsande ibland.

– De tycker till exempel att prioriteterna är att jag ska kunna arbeta och kommunicera, men att det inte ingår i deras jobb att jag ska kunna spela datorspel.

Men jag tycker att det kan vara viktigt för ens sociala liv och ens kreativitet, skriver han.

Han har själv köpt ett par VR-glasögon (Apple Vision Pro) som han kan spela exempelvis schack och andra spel med.

– Det kan jag inte spela med min vanliga ögonstyrning, för det är för långsamt. Jag tittar även på Netflix. Det är som att ha en hemmabio och jag kan till och med ligga på rygg. Det är nog min bästa investering någonsin.

På sikt kommer det hjärnimplantat, berättar han, något som han ser fram emot.

– Det kommer att göra att jag kommer kunna använda elektronik mer effektivt och till och med återställa hjärnfunktion. Smarta robotar kommer att göra oss mer självständiga och på ännu längre sikt kommer man kunna placera kroppen i någon tank och koppla upp hjärnan till en dator, som i The Matrix. Jag hoppas jag kommer att leva så länge.

MIA SJÖSTRÖM

"VR-glasögonen är min bästa investering någonsin", säger Thomas Lindroth.

"Jag gick med i styrelsen mest för att göra en insats och för min egen del hoppas jag att vi kan använda ny teknik och forskning för att förbättra livet för våra medlemmar."

Karin Soelberg har en CP-skada med spasticitet och har ridit sedan hon var åtta år gammal. "Jag märker att ridningen mjukar upp mina muskler". Här på Island och på hästen Harry Potter.

• Aktiviteter

Karin brinner för ridning

Det senaste 1,5 åren har **Karin Soelberg** i Växjö arbetat för att fler med funktionsnedsättning ska få möjlighet att rida.

Jag brinner för ridning och har själv ridit sedan jag var åtta år gammal, säger Karin Soelberg. Hon har själv rörelsesvårigheter, synskada och använder rullstol i vardagen. – Ridning är en underbar sport för de flesta. Man får jättebra kontakt med ett djur som man samarbetar med och kommer man upp i sadeln så är det hästen som bär dig ut i naturen. Dessutom är det bra träning för musklerna, man jobbar mycket med både balans och stabilitet.

Karin Soelberg förklarar att det idag finns så pass mycket hjälpmedel inom funktisridningen så att det allra flesta kan få den hjälp de behöver för att komma upp på hästen och rida. Själv använder hon en rem att hålla sig i när hon rider och har även en väst med handtag eftersom hon behöver lite hjälp när hon ska sitta upp och av hästen.

– Det finns även sadlar med dubbla sitsar så att någon kan sitta bakom om man skulle behöva det.

På grund av sina kunskaper om ridning har hon blivit tillfrågad av RBU Kronoberg att stötta dem i att få igång funktisridning och hon brukar bli medbjuden på styrelsemötena för att informera om vad som händer.

– Just nu är det dock lite motvind, berättar hon.

För trots att en ridklubb har sagt ja till att starta funktisridning och även fått hjälp att söka och få pengar för anpassningar, som en ny lift, har ridningen ännu inte kommit igång. De säger att det beror på att de inte har några tillgängliga funktishästar.

– **Alla hästar fungerar** inte som funktishästar. De behöver vara lugna, stabila och tränas i att vara nära hjälpmedlen, säger Karin Soelberg.

Men, menar hon, frågan handlar också om engagemang.

– Jag rider en gång i veckan på en ridklubb som ligger i Braås. Jag är deras första och enda elev med funktionsvariation. Ändå tog det bara en vecka innan jag fick komma och testa att rida första gången, trots att de inte har några särskilda funktishästar. Istället har de börjat träna upp sina befintliga hästar till att bli det, säger hon, och fortsätter:

– En sak som jag har lärt mig när jag har tjafsats med ridklubbar är att man inte ska ge upp. Säger en ridskola nej får man leta upp en annan där man blir bättre bemött.

MIA SJÖSTRÖM

"Säger en ridskola nej får man leta upp en annan där man blir bättre bemött."

RIKSGYMNASIET FÖR RÖRELSEHINDRADE
MÖJLIGHETER SOM GÖR SKILLNAD

SOLOM

Söker du barnboende?

Edsbergsvillan är ett boende i Sollentuna för barn och ungdomar med biståndsbeslut enligt LSS. Här möts ditt barn av värme, omtanke och erfaren personal som finns där – dygnet runt, i en lugn och trygg miljö.

Läs gärna mer på vår hemsida och kontakta oss om du vill komma på besök.
E-post: info@solom.se

Från kostnad till rättighet

– om medlemmarna är på

Synen på stöd för personer med funktionsnedsättning borde gå från kostnad till rättighet – och medlemmarna borde bli fler. Intressepolitiken och medlemsfrågan står i fokus för RBU 2026.

I förbundsordförande Johan Klinthammar's huvud rör sig just nu två huvudsakliga frågeställningar: Hur förmå makthavare att laga ett system som inte längre fungerar? Hur få fler medlemmar till RBU?

Intressepolitiken har historiskt sett varit väldigt viktig för RBU, och kommer alltid att vara det, menar Johan Klinthammar. Själva fundamentet för funktionshinderrörelsen är att utöka rättigheterna för personer med funktionsnedsättning. Och just nu är situationen väldigt allvarlig för många medlemmar inom RBU. Rättigheter som det tagit många år att kämpa för tummas det på. Rättigheterna finns på papper men verkligheten ser i många fall inte ut som på papper.

– **Så som Försäkringskassan** och kommunerna hanterar LSS, har det i praktiken lett till att många familjer som enligt LSS-lagen rimligen borde få stöd och hjälp inte får det i den utsträckning man har rättighet till.

Ansvariga politiker gör inget åt saken och duckar sitt ansvar. Media å sin sida, ställer sig allt som oftast på politikernas sida och framställer gärna assistansen som en helt igenom kriminell verksamhet. För politikerna och för samhället i stort har hjälp till personer med funktionsnedsättning blivit liktydigt med en kostnad och något som är negativt i största allmänhet.

– Det är en syn vi måste förändra. Det finns ju en lagstiftning som säger att personer med funktionsnedsättning ska kunna leva likvärdiga liv som alla andra.

Det är just de rättigheterna som RBU behöver betona och upprepa, menar förbundsordföranden. För när det kommer till rättighetslagar ska inte politiker kunna rycka på axlarna och säga, ”ja, men sorry, det finns inte mer pengar”.

– **Det handlar om** människovärde och då måste det finnas ekonomiska medel för att leva upp till lagarna. Politiker, myndigheter och kommuner ska inte kunna dra sig undan sitt ansvar och försvara sig med ”att vi gör i alla fall en liten del av det här”.

Han jämför med föräldraförsäkringen, som syftar till att ge föräldrar rätt till ledighet för att ta hand om sina barn.

– Den har blivit en självklar rättighet. På samma sätt måste det bli självklart att personer med funktionsnedsättning ska kunna gå på bio, eller få hjälp med att klä på sig.

När det gäller föräldraförsäkringen försöker inte myndigheter och politiker inskränka rättigheterna för småbarnsföräldrar. De ifrågasätter inte ansökningar, underkänner eller kräver återbetalningar alls

på samma orimliga nivå som med LSS-lagen.

Men hur man än förändrar synen på assistans så innebär den väl ändå en kostnad?

– Jo, men om vi ska prata om det som en kostnad borde man också prata om föräldraförsäkringen som en kostnad. LSS är ju en rättighetslagstiftning, då SKA INTE ekonomin få styra hur man tar beslut. Så antingen har man en rättighetslagstiftning, eller inte. Som det är nu bryter staten och kommunerna mot lagstiftningen. Och man gör det utan påföljder. Det är övertydligt att politikerna låter ekonomin styra och struntar i lagen. Så jag skulle säga att det är bättre att prata om rättigheter än kostnad.

Just nu, menar Johan Klinthammar, att det inte finns mycket som tyder på att politikerna ska ändra sig. Men samtidigt, någon gång ska pendeln svänga, och inför ett valår kan chanserna öka.

– Åtminstone några politiker borde lyssna på oss och ställa sig frågan, ”hur kan vi ha hamnat här?”, och ”vill vi att vårt samhälle ska se ut så här?”.

För just där någonstans tror Johan Klinthammar att lösningen finns. Han menar att det finns större stöd hos medborgarna för att personer med funktionsnedsättning ska få det stöd de har rätt till än hos politikerna.

– När jag får sätta mig ned med folk som inte är inne i vår värld, då blir de nästan alltid chockade när de förstår hur Försäkringskassan och kommunerna behandlar oss. Jag har aldrig mött en människa som sagt att någon med funktionsnedsättning inte ska få det stöd den behöver, det har jag aldrig hört. Jag är helt säker på att de allra flesta mer än gärna vill leva i ett samhälle där personer med funktionsnedsättning och deras familjer får det stöd de har rätt till.

Ett problem säger han, är att så många människor inte vet hur personer med funktionsnedsättning behandlas. Och därmed tangerar han RBU:s andra huvudbry, medlemsfrågan.

– Ja, för RBU tappar medlemmar, och det har vi gjort under många år. »

”Det är övertydligt att politikerna låter ekonomin styra och struntar i lagen.”

RBU lanserar ny lag

RBU presenterade ett nytt lagförslag på den Internationella Funktionsrättsdagen den 3 december.

Lagstiftningen som styr assistansen ryms inom LSS-lagstiftningen och Socialförsäkringsbalken. Det är dessa lagtexter som RBU har formulerat om.

Huvudmålet med den nya lagtexten är att fler ska beviljas personlig assistans.

RBU:s lagförslag innehåller tre avgörande förändringar:

- Sänkta krav för statlig assistans.
- Utökning av grundläggande behov
- Mer generöst föräldraavdrag

Lagförslaget överlämnas till samtliga riksdagspartier på lokal och nationell nivå, med målsättningen att socialdepartementet ska gå vidare med en lagändring.

Hela lagförslaget kan läsas på rbu.se.

”RBU erbjuder en gemenskap i glädje och sorg, och för oss med barn med funktionsnedsättning är det så otroligt givande och starkt.”

» Det innebär att organisationens ekonomi blir sämre och att vi inte kan göra alla de insatser för medlemmarna som vi vill göra. Och påverkansarbetet blir lidande med sämre resurser. Dessutom kan en organisation med få medlemmar lättare avfärdas av makt-havarna.

De allra flesta som går med i RBU är väldigt nöjda med sitt medlemskap. Det bekräftar inte minst medlemsundersökningar. Och det är inte så särskilt märkligt att gemenskapen i RBU är stark. Många medlemmar berättar en och samma historia. Man får ett barn med funktionsnedsättning, och drabbas mer eller mindre av chock, och har ingen i bekantskapskretsen som lever i en liknande situation. När man äntligen hittar RBU inser man att man inte är helt själv. Det finns andra som genomgår samma sak. Man får en stark gemenskap där man kan dela både känslor och praktiska tips som något underlättar vardagen.

– **RBU erbjuder en** gemenskap i glädje och sorg, och för oss med barn med funktionsnedsättning är det så otroligt givande och starkt, att vara med i en organisation som RBU. Det vittnar nästan alla medlemmar i RBU om. Därför vill vi förstås att alla föräldrar med barn med funktionsnedsättning ska få känna den gemenskapen. Det är det allra viktigaste.

– Men ju färre medlemmar vi blir desto svårare blir det att hitta oss för nya föräldrar. Det är väldigt synd. Fortsätter det så här kommer RBU inom 10, 15 år att befinna sig i ett allvarligt läge. Det vore en katastrof för funkisfamiljer, vill jag påstå.

Föreningslivet i Sverige är inte vad det en gång har varit. Många, många organisationer brottas i likhet med RBU med vikande medlemstal.

För RBU finns dessutom några försvårande omständigheter. Gruppen är inte så stor i jämförelse med andra grupper. Därför behövs också att andra vill komma in i organisationen och bli ordinarie medlemmar eller supportermedlemmar – som en solidaritetshandling.

En annan försvårande omständighet är att det är svårt för RBU-medlemmar att engagera sig vidare i föreningslivet – för att man av naturliga skäl oftast har en mycket utmanade vardagssituation. Och i takt med att assistans och stöd från samhället dras in, blir livet ännu svårare att få ihop.

– Får vi inte LSS-insatser så finns ju inte ens kraften kvar att delta på en föreningsaktivitet där man hittar vardagsglädje. Än besvärligare blir det förstås att få tid och kraft över för att driva aktivitet i föreningen.

Johan Klinthammar menar att medlemsfrågan är hela organisationens ansvar.

– Det måste vi alla medlemmar hjälpas åt med. När vi träffar andra måste vi prata om RBU. För syns och hörs vi inte, så finns vi inte. Även om vi är en livsviktig organisation.

BRUNO LUNDGREN

Tack vare dig kan RBU fortsätta kampen för barn och unga med funktionsnedsättning. När du förnyar ditt medlemskap är du med och stärker rättigheterna, ökar gemenskapen och förbättrar möjligheterna för tusentals RBU-familjer runt om i landet.

Kommunala skandaler

Allt fler tokiga beslut tycks tas i kommunerna. Men oavsett om det gäller skolstöd eller att tillämpa LSS så möter kommunerna nu motstånd. Som när hovrätten till slut läxar upp Österåkers kommun för bristande anpassningar i skolan. Eller när Vansbro kommun tvingas betala skadestånd. Eller när JO läser lusen av Sigtuna kommun för att kort och gott inte följa lagen.

text: **Bruno Lundgren**
illustration: **Petrus Iggström**

Från dygnet runt – till inget

Efter över tio år med personlig assistans dygnet runt blev **David Pernils** i Falun av med sin assistans.

– Dom slår på dom svaga, helt enkelt, säger pappa Hans Pernils.

Hans Pernils blev bestört när han fick beskedet.

– David behöver komma ut i samhället och behöver sina assistenter, säger han till P4 Dalarna.

30-åriga David har en medelsvår utvecklingsstörning, epilepsi och autism.

Efter mammans bortgång för tio år sedan har David bott med sin pappa. Tidigare delade han boende med föräldrarna som var separerade.

Intellektuellt är David Pernils ungefär som en femåring, enligt en utredning vid habiliteringen på Falu lasarett, säger Hans Pernils.

I stället för assistans erbjuder kommunen David ett särskilt boende.

– Men det kan man ju fråga vilken förälder som helst, vem vill skicka iväg sin femåring till eget boende?

David klarar sig inte alls själv ute i samhället.

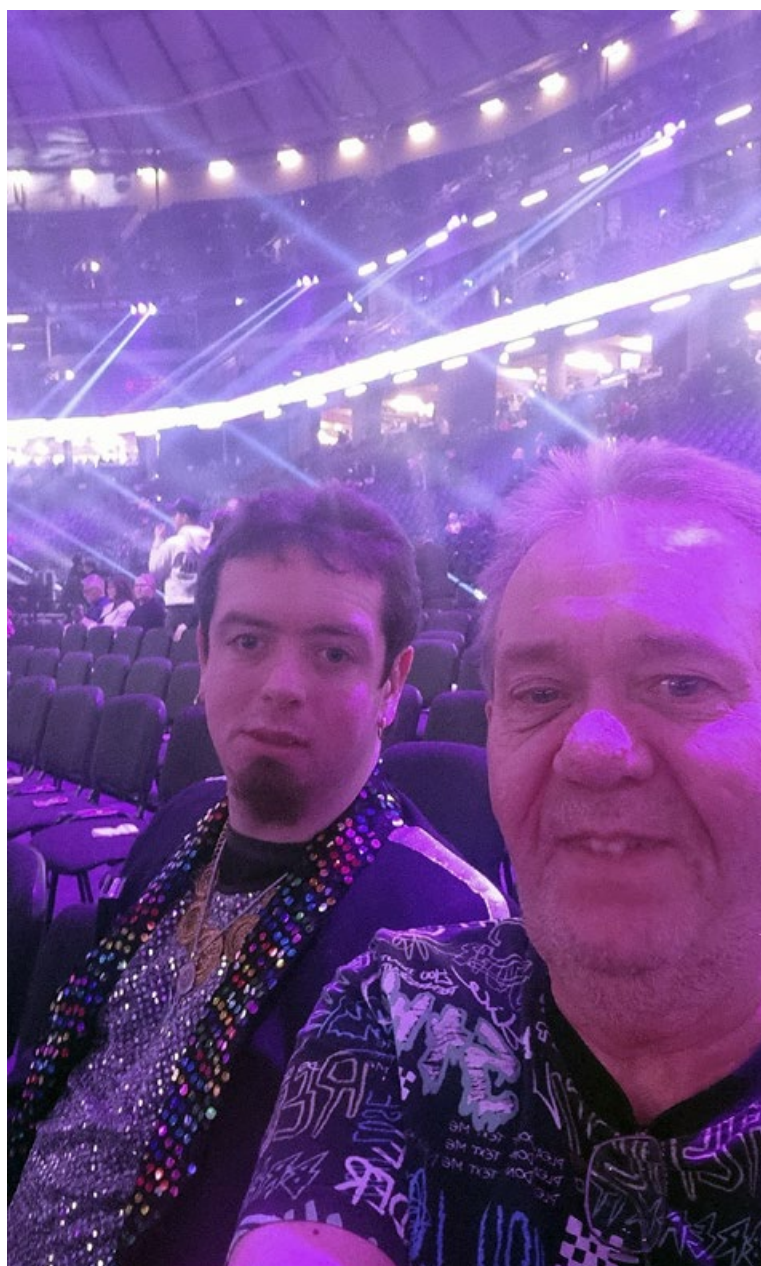
Enligt samtal med handläggaren på Falu kommun, säger Hans till tidningen Rörelse, skulle David få stöd av personal på boendet. Personalen "skulle kunna" vara med David ut på det han behöver göra. Enligt handläggaren skulle personalen fungera "nästan som assistenter, men inte riktigt lika".

– **Antingen är man assistent** eller inte. Inte nästan, säger Hans Pernils. Och kommunen ska inte utföra assistans.

David's assistenter har tidigare följt med David till gym, bad, till volontärsarbetet på PMU i Falun och på konserter som är hans största nöje både lokalt, i Gävle och Stockholm.

– Det kommer kommunen troligen inte kunna erbjuda utan att bryta mot sina egna beslut, säger Hans Pernils. »

"Vem vill skicka iväg sin femåring till eget boende", frågar pappa Hans Pernils retoriskt. Här med sonen David på Melodi-festivalens final i Stockholm. FOTO: PRIVAT

FALUN

» Fem olika assistansbolag i Falun har gått samman och menar att kommunen blivit striktare och beviljar allt färre personlig assistans.

– Det är akut, vuxna människor måste flytta hem till sina pensionerade föräldrar, säger Roberth Klarqvist, vd för Hedera Assistans tillika ordförande för RBU Dalarna till P4 Dalarna.

Kommunalrådet Liza Lundberg (S) tillbakavisar kritiken. Hon säger att färre får assistans via kommunen men det är samtidigt fler som får assistans beviljad av Försäkringskassan.

Ett horribelt påstående, enligt Roberth Klarqvist.

– Hur många som får personlig assistans av Försäkringskassan hör inte till saken. Det övergår mitt förstånd hur hon tror att hon kan svära sig fri på det sättet.

Gränsen för den statliga assistansen går vid 20 timmars så kallat grundläggande behov i veckan. Om en person av Försäkringskassan bedöms ha ett mindre behov övergår ansvaret till kommunen.

– Kommunen ska vara livbojen för de som inte kommer upp i 20 timmar, som Roberth Klarqvist säger.

Men någon vidare livboj att hålla i är inte Falu kommun, menar han och drar några siffror från Vårdförstagarnas assistansbarometer.

– **Riksgenomsnittet för kommunerna** ligger på 40 beviljade anslag per 100 000 invånare. Kristianstad som ligger i topp har 73 beviljade anslag per 100 000. Och Falun ligger på motsvarande 20 beviljade anslag per 100 000 invånare.

För Falu kommun som bara består av knappt 60 000 medborgare handlar det alltså om cirka 10 personer.

– Jag har jobbat med det här sedan 2003. Jag har ju sett förändringen som har skett. Falun har varit en kommun där det funnits chans att få ett rättvist beslut. Man har följt genomsnittet. Men så är det inte längre.

”Det finns ingenting som hindrar en kommun från att fatta beslut som stärker en människas livskvalitet. Frågan är bara om man vill”, säger Roberth Klarqvist som är trött på att kommunen försöker ducka sitt ansvar genom att felaktigt hänvisa till ”rättspraxis”. FOTO: PRIVAT

Det är inte ovanligt att kommuner gör andra bedömningar än Försäkringskassan.

– Försäkringskassan kan komma fram till att det grundläggande behovet är 11 timmar, och då övergår ansvaret till kommunen. Men då gör Falun en egen bedömning och hamnar långt under 11 timmar, och i praktiken slutar det med avslag på assistansen helt och hållet.

Samma lagstiftning ska gälla för Försäkringskassan som för kommunerna. Att kommunerna så ofta kommer fram andra resultat än Försäkringskassan

”Falun har varit en kommun där det funnits chans att få ett rättvist beslut. Men så är det inte längre.”

pekar på att systemet inte är rättssäkert, menar Roberth Klarqvist. En av orsakerna till att man så lättvindigt kan avslå är att det inte finns några sanktioner eller liknande mot kommuner som tar felaktiga

beslut. Det som vanligen händer är att ärendet överklagas, till förvaltningsrätten, där det tar ett eller flera år att avgöras. Visar det sig att kommunen tagit ett felaktigt beslut, drabbas det inte kommunen eller de personer som tagit beslutet. Konsekvenserna får funktionsfamiljerna ta.

Att kommunala politiker ofta gömmer sig bakom ord som ”rättspraxis” får Roberth Klarqvist att reagera.

– **När man säger** att man bara följer lagstiftningen låter det som att man inte har något handlingsutrymme. Lagstiftningen är ett golv – inte ett tak. En miniminivå för vad människor har rätt till. Kommunerna har fullt utrymme att fatta mer generösa beslut om de anser att det behövs.

Det som bekymrar honom mest är att politiska hänvisningar till praxis allt oftare används som argument för att bevilja mindre stöd, trots att inget i lagen förbjuder kommunerna att ge mer.

– Det skapar en rättsosäkerhet när kommunen gör en betydligt snävare bedömning än Försäkringskassan. Kommunen behöver heller inte ta några konsekvenser vid felaktiga beslut, då det är familjerna som blir kvar med hela ansvaret.

– När ska dessa ärenden börja hanteras som människor, inte siffror? Det finns ingenting som hindrar en kommun från att fatta beslut som stärker en människas livskvalitet. Frågan är bara om man vill. Det är där skillnaden ligger, säger Roberth Klarqvist.

Assistansbolag larmar om fara för liv

Ett värmländskt assistansbolag har IVO-anmält Arvika kommun efter att en ung person fått sin personliga assistans nerdragen från två assistenter till en. Bolaget bedömer att det blir för riskfyllt för brukaren och larmar om "fara för liv".

– Vi kan inte ta ansvar för den här insatsen för att det är för farligt, säger **Marcus Jardler**, vd för Rullarnas personliga assistans.

Brukaren i fråga är en ung Arvikabo med funktionsnedsättning, som beskrivs som en blandning av Alzheimer och ALS.

– Därav har vi gjort en lex Sara-anmälan till kommunen att det är fara för personens liv. Jag skulle säga att det är livsavgörande att man är två.

Kommunen vill inte kommentera ärendet, men ansvarig chef på Arvika kommun säger att man är trygg med beslutet eftersom det har prövats i domstol, förvaltningsrätten.

Källa: Sveriges Radio

Skadestånd för bristande skolstöd

Österåkers kommun vägrade skolstöd. Tingsrätten dömde till kommunens fördel, Men fallet nådde slutligen hovrätten – och familjen fick upprättelse.

För några år sedan gick Josef på en kommunal förskola i Österåker, men där vägrades han att använda ett för honom anpassat kommunikationsverktyg (PECS).

– Han fick inte ta med sig sin pärm till förskolan. Och om han gjorde det så instruerade rektorn till och med personalen att inte hjälpa Josef med PECS, säger pappa Henrik Bengtsson till Dagens Nyheter.

Josef kunde inte teckna med händerna på grund av sin funktionsnedsättning. Ändå insisterade skolan på att använda teckenspråk.

Familjen menar att de genomlevt fyra års mardröm.

– De fick oss att må skit som föräldrar. Det var verkligen som att vi befann oss i helvetet, säger mamma Melinda till Dagens Nyheter.

”De fick oss att må skit. Det var verkligen som att vi befann oss i helvetet.”

Rättighetsjuristerna, som har drivit fallet, hävdade att kommunens beslut är olagliga då de står i strid med skollagen och diskrimineringslagen. Men tingsrätten gick på kommunens linje och menade att det inte kunde bevisas att Josef hade diskriminerats.

Rättighetsjuristerna skriver i ett pressmeddelande: ”Attunda tingsrätt - - gav inte någon betydelse till de uppgifter som lämnades i föräldrarnas vittnesmål utan la i stället endast vikt vid de uppgifter personalen lämnade, vilka uppenbart var lojala med sin arbetsgivare kommunen”.

Vid 4 års ålder flyttade Josefs föräldrar honom till en specialanpassad privat skola. Där finns personal som alltid följer honom och tränar honom. De har sagt att Josef hade mycket sämre förmågor än vad han i hans ålder borde ha haft om han fått rätt träning.

Attunda tingsrätts dom överklagas till Svea hovrätt som ger prövningstillstånd.

Först i november 2025 sker en förlikning i hovrätten där kommunen betalar 75 000 kronor i diskrimineringsersättning till Josef och medger att man gjort fel.

Fallet fick ekonomiskt stöd från Disability Rights Defenders Sweden.

Källa: Dagens Nyheter, Rättighetsjuristerna.

Följde inte lagen – allvarlig kritik från JO

Trots att förvaltningsrätten slagit fast att en kvinna i Sigtuna hade rätt till personlig assistans fick hon avslag gång på gång av Sigtuna kommun.

– Om man inte följer det som en domstol har sagt, då har vi ett problem, säger **JO Thomas Norling**.

Det var i februari 2020 som en kvinna i 60-årsåldern ansökte om fortsatt personlig assistans hos vård- och omsorgsnämnden i Sigtuna. När hon fick avslag överklagade hon beslutet till förvaltningsrätten som i juli 2021 slog fast att kvinnan hade rätt till assistans. Ärendet skickades tillbaka till Sigtuna, men där fick hon avslag – igen, något som nu får allvarlig kritik av Justitieombudsmannen, det rapporterar SVT.

– När man får så klara besked som nämnden fått i

Justitieombudsmannen Thomas Norling menar att Sigtuna inte följer lagen.

det här fallet så är det lite underligt att man inte gjort det man ska, säger JO Thomas Norling till SVT.

– Domstolen sa att kvinnan hade rätt till en insats enligt LSS. Det nämnden skulle pröva var omfattningen, inte om hon hade rätt till assistans för det hade domstolen redan uttalat sig om.

”Det nämnden skulle pröva var omfattningen, inte om hon hade rätt till assistans.”

För kvinnan var historien långt ifrån över. När hon återigen fick rätt i förvaltningsrätten fortsatte Sigtuna kommun att avslå ärendet.

Sammanlagt tog det fyra år för henne att få sin sak slutligt prövad.

– Under de här åren har klienten levt i ovisshet om sin rätt till stöd och har varit helt beroende av sina närmast anhöriga som har behövt lägga allt annat åt sidan för att hjälpa klienten. Det har också kostat mycket pengar i form av ombudskostnader och för att anhöriga har behövt avstå faktiskt avlönat arbete för att ta hand om vår klient, skriver kvinnans ombud till SVT.

Kvinnan hade olika tillfälliga beslut från domstolen och kommunen fram till januari 2023. Därefter stod hon utan insats fram till april 2024, enligt ombudet.

JO konstaterar att det har funnits grundläggande kunskapsbrister inom förvaltningen i Sigtuna när det kommer till hanteringen av återförvisade mål.

– **Det här ärendet** handlar om de svårigheter att ta tillvara sina rättigheter som enskilda kan drabbas av på grund av att en myndighet inte riktigt förmår att handlägga sina ärenden utifrån de krav som ställs på en god förvaltning. Ärendet är viktigt eftersom det ger ett exempel på en myndighet som har haft att tillämpa bestämmelser i LSS, som är en rättighetslag, men upprepat visat att den saknat såväl kompetens för det som en tillräcklig förståelse för de krav som ställs för att handläggningen ska vara rättssäker, säger Thomas Norling.

Källa: svt.se, jo.se

Ursäkt men knaper ersättning

Vansbro kommun gjorde fel och bad offentligt om ursäkt. Men de vill inte ersätta familjen med mer än 150 000 kronor för det år som assistansen uteblev.

Cirka 300 personer deltog i december 2024 i en demonstration i Vansbro mot att två personer hade fått sina LSS-stöd indragna. För den ena av dem, Gustav Sixtensson i Dala-Järna innebar det att han blev av med sina fyra assistenter han haft hos sig de senaste tio åren. Istället för assistenter erbjöd kommunen ett gruppboende 16 mil från hemmet.

2022 gjorde Vansbro kommun en omprövning av assistansbehovet. Det resulterade i ett icke tidsbegränsat beslut på 137 timmar per vecka. Men 2023 uppmanade Vansbro kommun familjen att göra en ny ansökan, vilket ledde till att kommunen beslutade att

”Vansbro kommun ber om ursäkt och förstår att det påverkat den enskilde.”

Gustav inte hade rätt till någon assistans alls från maj 2024.

Sedan den tiden har föräldrarna turats om att vara med Gustav i hans lägenhet dygnet runt.

Drygt ett år senare, efter mycket uppmärksamhet i media, gav Vansbro kommun med sig och gick ut med en offentlig ursäkt, i maj 2025. Hela ursäkten finns att läsa på kommunens hemsida:

”Vansbro kommun har - - - ändrat ett beslut gällande personlig assistans på grund av att det finns ett tidigare gynnande tillsvidarebeslut. Kommunen ändrade tidigare detta tillsvidarebeslut till ett tidsbegränsat beslut, vilket man inte får göra enligt gällande lagstiftning. - - - Vansbro kommun ber om ursäkt

och förstår att det påverkat den enskilde och dennes närstående negativt, under det dryga år som gått sedan assistansen avslutades.”

De pensionerade föräldrarna krävde ett miljonbelopp för den tid då de varit tvungna att växelvis, dygnet runt, bo hos sin son. Till saken hör att pappa Lars-Åke Larsson har Parkinson.

I december 2025 erbjöd Vansbro kommun 150 000 kronor i skadestånd.

Föräldrarna har uppgett att de inte har råd att driva processen vidare och att de därför accepterar skadeståndet.

Källa: SVT, sverigesradio.se, Lars-Åke Larsson

Gustav Sixtensson med pappa Lars-Åke Larsson på utflykt.

RBU-OPERA

RBU Skåne har tillsammans med Musik i Syd och Insamlingsstiftelsen Signatur beställt en opera, skriven och anpassad för barn och unga med funktionsnedsättning. Premiären blir den 7 februari på Bastionen i Malmö.

Därefter tas föreställningen på turné till olika anpassade skolor i Skåne och en avslutande konsert på Kulturkvarteret i Kristianstad den 7 mars.

I första rundan är det 13 föreställningar planerade. Framtiden för operan är inte spikad – men planer finns.

– Det finns en tanke om att

skala upp kompositionen till kammarorkester för att kunna göra den på konserthus med symfoniorkestrar, säger Anne Udén.

Föreställningen kommer också att filmas och publiceras på Musik i Syd Channel.

Färden till Arareko bygger på en barnbok av den mexikanske harpisten Mercedes

Här repas det opera!

Goméz, som också har skrivit librettot. Den handlar om den lilla ödlan Trini från Sonoraöknen. Med musik, rörelse och fantasi sjungs berättelsen fram

och publiken inbjuds att delta och hjälpa ödlan och pojken i sång, ramsor eller genom att klappa med. Allt efter lust och förmåga. Källa: Musik i Syd

”Personer inom LSS kommer också att rösta”

”Många som bor inom LSS lever på sjukersättning och habiliteringsersättning och det är tufft ekonomiskt. Politiker måste sluta ta från de fattiga och tänka mindre på de rika. LSS har blivit fråntagna alla resurser som ska bidra till ett gott och självständigt liv, för de mest utsatta i samhället. Personer inom LSS kommer också att rösta vid valet och vill få sina röster hörda.”

Insändare av Rasmus Eriksson i TTELA (Trollhättan/Vänersborgs Tidning).

Funkishjälpens guide

Funkishjälpens guide till alla föräldrar som har barn med intellektuella funktionsnedsättningar är en varm, lättillgänglig och handfast bok – fylld med fakta, personliga erfarenheter och praktiska råd.

Mikaela Bryhagen ger vägledning, från diagnos och utredningar, till skola och rättigheter enligt LSS.

”Jag vet hur det är att känna sig ensam i kampen för sitt barn. Därför har jag velat skriva den bok jag själv hade behövt när min son fick sin IF-diagnos. Det här är en guide för alla oss föräldrar som varje dag kämpar, älskar och tror på våra barns möjligheter”, säger Mikaela Bryhagen i ett pressmeddelande.

Med yrkeskunskap som socionom och egna erfarenheter som NPF- och IF-förälder ger författaren Mikaela Bryhagen konkret vägledning genom vardagen. Från diagnos och utred-

ningar, via skola och vårdkontakter, till rättigheter enligt LSS och Försäkringskassan.

Källa: Kikkuli förlag

Enkätundersökning visar
att föräldrar till barn med
funktionsnedsättning
lever med svåra utmaningar.

Depression, sjukskrivning och stress

Verkligheten för de flesta familjer med omfattande funktionsnedsättning är depression, sjukskrivning och stress enligt Familj till familjs enkätundersökning.

Totalt 305 svar har samlats in, varav 175 från föräldrar till barn med omfattande funktionsnedsättning, det vill säga svår eller mycket svår intellektuell funktionsnedsättning med eller utan andra funktionsnedsättningar. I denna grupp svarar 100 procent att föräldraskapet inneburit utmaningar. Den största utmaningen i föräldraskapet är att få avlastning och återhämtning (58 %).

41 procent svarar att familjesituationen medfört depression och 35 procent att den har inneburit sjukskrivning. Att samordna vård och stöd (53 %) samt att ha konstant beredskap (47 %) är också stora utmaningar och nästan 9 av 10 föräldrar upplever stresssymptom som en konsekvens av de utmaningar de mött.

Sämre ekonomi (48 %) är en annan konsekvens och nästan hälften (45 %) har gått ned i arbetstid medan en femtedel uppger att de har slutat att arbeta.

Källa: Familj till familj. Ett arvfondsprojekt, med RBU som samarbetspartner.

Följ "Toaletter för alla"!

RBU:s arvfondsprojekt "Toaletter för alla" är i gång på riktigt. – Ju fler som följer projektet desto starkare blir vi, påminner projektledarna Victoria von Uckerman och Veronica Appelgren.

- » På Instagram: [toaletter_for_alla](#)
- » På Facebook: [Toaletter för alla](#)
- » På tiktok: [Toaletter för alla](#)
- » På LinkedIn: [Toaletter för alla](#)
- » På webben: [toaletterforalla.rbu.se](#)

BORTSKÄNKES!

Behandlingsväst HFCWO, mycket effektiv för att mobilisera slem. Västen är direktimporterad och (ännu) ej godkänd som hjälpmedel.

Bortskänkes till rätt person där den kommer att göra stor nytta. Plats Stockholm. AnnCharlotte Bretan, acbretan@gmail.com, 070-224 85 00

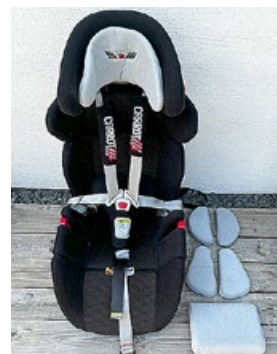
Carrot 3 bilbarnstol

för barn med funktionsnedsättning

Carrot 3 är en bilbarnstol utformad för barn med funktionsnedsättning. För framåtvänd placering i både fram- och baksäte. Stol med ISOFIX-fäste. Inköpspris ca 20 000 kr. Mycket fint skick. Aldrig i krock.

Pris: 5 000 kr

Angelica och Kristoffer Jälén, tel: 0739-166 169

PRISAD MED STIL

2025 gick STIL-priset till **Jamie Bolling**. STIL-priset Hjärter Ess delas ut till personer som synliggjort STIL:s hjärtefrågor om anti-diskriminering, tillgänglighet och medborgerligt likavärde.

Jamie Bolling, som bland annat varit ordförande för European Network of Independent Living (ENIL) och verksamhetsledare för Independent Living Institute (ILI) fick förra årets STIL-pris.

– Årets pristagare, Jamie Bolling, har kämpat för mänskliga rättigheter i femton år. Hon är en fullfjädrad aktivist som ständigt hittar nya sätt att bekämpa diskriminering. Jamie hörs tydligt i demon-

Jamie Bolling tar emot STIL-priset av Jonas Franksson, ordförande för STIL.

FOTO: ANNA JARHALL

strationerna för våra rättigheter, och hon tvekar aldrig att ta sig an det krävande arbetet bakom skrivbordet som möjlig-

gör att goda idéer också blir verklighet, sa Jonas Franksson, ordförande för STIL vid prisceremonin.

Åka säkert

Åka säkert i bil kan vara en komplicerad fråga. Därför har sajten akasakert.se samlat ett antal konkreta råd och tips för hur barn och ungdomar med funktionsnedsättning kan åka säkert i bil.

Webbplatsen är alltså till för att ge dig som vårdnadshavare till barn med funktionsnedsättning den kunskap du behöver för att kunna fatta rätt beslut.

Sajten är också en resurs för den som i sitt arbete kommer i kontakt med frågor som rör trafiksäkerhet för barn och ungdomar med

Alla barn ska ges möjlighet att åka säkert i bil.

Det borde vara en självklarhet att alla barn ges möjlighet att färdas trafiksäkert i bil, men i praktiken är det inte alltid så.

Därför har vi samlat ett antal konkreta råd och tips för hur barn och ungdomar med funktionsnedsättning kan åka säkert i bil.

Den här webbplatsen är alltså till för att ge dig som vårdnadshavare till barn med funktionsnedsättning den kunskap du behöver för att kunna fatta rätt beslut.

Sajten akasakert.se tipsar hur barn och ungdomar med funktionsnedsättning kan åka säkert i bil.

funktionsnedsättning. Till exempel inom skola, habilitering, färdtjänst eller offentlig förvaltning.

Bakom akasakert.se står Mobilitetscenter, en ekono-

misk förening bildad av rörelsehinderförbunden DHR, Personskadeförbundet RTP, RBU och Neuro.

”Tydligare än någonsin att Socialdemokraterna måste återvända till sina rötter.”

Det skriver Bernth Nyström, yrkeslärare i anpassad gymnasieskola samt god man och förvaltare i en debattartikel i Altinget: ”De samhällsbarande grupperna – undersköterskor, chaufförer, lärare, industriarbetare, personliga assistenter, kassapersonal – behöver ett parti som står på deras sida. Inte bara i ord, utan i handling. Det räcker inte med hård retorik om trygghet. Trygghet är fungerande skolor, tillgänglig vård, rimliga löner, bostäder och en välfärd som möter människor när behovet uppstår.”

Forma framtiden för barn och unga med funktions- nedsättning!

I maj 2026 väljer RBU en ny förbundsstyrelse och nu söker vi kandidater som vill göra verklig skillnad. Är det kanske du? Eller någon du känner?

Som styrelseledamot är du med och driver verksamheten framåt. Vi söker någon som vill engagera sig långsiktigt, kan omsätta strategi till handlingsplan, arbetar strukturerat och brinner för barns och ungas rättigheter. Det är meriterande med erfarenhet av föreningsliv, funktionsnedsättning (egen eller som anhörig) samt kunskap inom påverkan, PR, media eller föreningsekonomi.

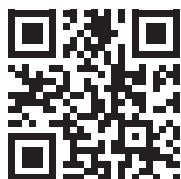
Uppdraget innefattar sex fysiska och digitala styrelsemöten under dagtid per år. Utöver detta förekommer även deltagande på RBU:s nationella arrangemang. Förbundsstyrelsen består av en ordförande, en vice ordförande, sex ordinarie ledamöter och fyra suppleanter. Vi söker även en lekmanarevisor för nästa mandatperiod.

Skicka in din nominering genom att fylla i enkäten som finns på rbu.se. Sista datumet för att skicka in förslag är 10 feb 2026.

På **rbu.se** kan du...

... stötta med en engångsgåva

Med starkare krafter så kan vi göra mer! Stötta RBU med en engångsgåva, **swisha 90 00 712**.

Swish-kod

... bli månadsgivare

Visste du att man även kan bli månadsgivare för RBU med valfritt belopp? Gå in på **RBU.se**, klicka på "**Stöd oss**" och sedan "**Bli månadsgivare**".

... låta företaget göra gott

RBU samarbetar med företag och andra organisationer för att skapa ett bättre samhälle för barn med funktionsnedsättning och deras familjer. För att skänka ett företagsstöd, gå in på **rbu.se**, klicka på "**Stöd oss**" och sedan "**Stöd som företag**".

... uppdatera medlemsuppgifter

Kom ihåg att hålla dina kontaktuppgifter uppdaterade så att du inte missar några roliga aktiviteter eller viktig information! Logga in på **medlem.rbu.se** och klicka in på "**Min profil**" för att ändra e-post, telefonnummer eller adress.

... köpa fina produkter i RBU:s butik

Letar du efter snygga reflexer, nyckelband, väskor eller kepsar? Detta och mycket mer kan du köpa i RBU:s butik via **rbu.quickbutik.com**.

... testamentera – vi hjälper dig göra rätt

Har du funderat över att testamentera dina tillgångar till ett ändamål som gör skillnad? För dig som vill bidra till en bättre framtid för barn och ungdomar med funktionsnedsättningar finns möjligheten att skriva in RBU i ditt testamente. Vi finns behjälpliga på **info@rbu.se** eller **08-677 73 00**.

Kontakt

Mimmi Nilsson
Kommunikatör
070-934 91 78
mimmi.nilsson@rbu.se

Marita Lyemark
Organisationssekreterare
070-494 93 87
marita.lyemark@rbu.se

Niklas Thell
Förbundsekonom
072-669 10 83
niklas.thell@rbu.se

Cecilia Hakeskytt
Administratör
072-669 10 84
cecilia.hakeskytt@rbu.se

Johan Klinthammar
Förbundsordförande
070-776 67 72
johan.klinthammar@rbu.se

Victoria von Uckermann
Projektled. Toaletter för alla.
076-947 75 76
victoria.vonuckermann@rbu.se

Veronica Appelgren,
Projektled. Toaletter för alla.
076-677 90 31
veronica.appelgren@rbu.se

Bruno Lundgren
Redaktör Rörelse
070-348 75 20
rorelse@rbu.se

Kansliet: 08-677 73 00, info@rbu.se
Juridiskt stöd: fragajuristen@rbu.se
Förbundsstyrelsen: fs-direkt@rbu.se

H.K.H. Kronprinsessan
Victoria är officiell
beskyddare av RBU.

Utveckla dina intressen, lär dig mer tillsammans med andra eller läs in behörigheter!

Att gå på Valjeviken folkhögskola är ett bra sätt att förbereda sig för vuxenlivet. Du får kunskaper, prova på eget boende och möjlighet att växa som människa. Vi har bemanning dygnet runt.

Valjeviken är en tillgänglig anläggning för dig med funktionsnedsättning där du i skolschemat har tillgång till behandlingsinsatser och träning.

Exempel på utbildningar (se även valjevik.se)

- Allmän kurs motsvarande grundskola eller gymnasium
- Allmän kurs med profil idrott och hälsa samt musik och hälsa
- Idrott/hälsa/ledarskap
- Musik med musikproduktion
- Baskurs

Linnéa och Josef Carlssons stiftelse

beslutar i juni 2026 om utdelning av bidrag

Bidrag kan utgå till:

Barn och ungdomar (enskilda personer) med cerebral pares (CP) eller andra neurologiska funktionsnedsättningar, som pga. sitt funktionshinder är i behov av ekonomiskt stöd till vård, uppehälle, fostran eller utbildning (även till föräldrarnas rekreation)

Bidrag ges endast till personer **till och med det året man fyller 29 år**. Funktionsnedsättningarna skall orsakas av sjukdom eller skada i hjärnan, ryggmärgen, nerverna eller i musklerna. Bidrag ges inte till barn och ungdom med enbart allergi, reumatisk sjukdom eller diabetes. Inte heller vid syn- eller hörselnedsättning eller neuropsykiatriska funktionsnedsättningar såsom adhd och autism utan att andra neurologiska tillstånd samtidigt finns. Vid prövning av ansökan tillämpas vissa inkomstgränser. Har åtgärden vidtagits eller utrustningen införskaffats före styrelsens beslut, utgår ej bidrag. Läkarintyg och/eller kuratorsintyg skall insändas tillsammans med ansökan.

Vetenskaplig forskning med ändamål att hos nämnda grupper förebygga, bekämpa och lindra sjukdomar, intellektuell funktionsnedsättning och skador av invalidiserande natur.

Föräldralösa (helt föräldralösa), mindre bemedlade barns uppfostran och utbildning.

Bidrag ges endast till personer som vistas i Sverige.

Ansökan kan ske direkt via vår hemsida.

Ansökningsblankett för enskilda finns för nerladdning på www.carlssonsstiftelse.se

Ansökan skall ha inkommit till stiftelsen **senast den 31 mars 2026**

Skriftligt besked om beslut sänds till sökanden efter styrelsens sammanträde i början av juni 2026

OBSERVERA HELA DENNA SIDA ÄR EN ANNONS FÖR DIN FÖRLÄNGDA ARM **OBSERVERA**

Anki, vd på Din Förlängda Arm, har en son med funktionsvariation: ”Idag är jag manualen för andra”

DIN FÖRLÄNGDA ARM

När Anki Sandbergs andra barn föddes med ett allvarligt hjärtfel, som resulterade i syrebrist och därefter en hjärn-skada, blev livet kaos. I dag driver hon assistansbolaget Din Förlängda Arm och brinner för att hjälpa andra i samma sits.

– Jag visste inte vad jag skulle göra. I dag är det jag som är manualen för andra, säger hon.

Ann-Cathrine Sandberg från Luleå – läste ekonomi, jobbade som croupier och hade en idé om att bli inredningsarkitekt när hon i oktober 1994 födde sitt andra barn, Sylvester.

– Det var en söndag, jag tror klockan var 17 minuter över 18. När han föddes var han blå om läpparna. Hans pappa är mörk och de sa att det var därför. Jag var orolig, han hade också ett knarrande ljud när han andades.

Anki, som ju fött barn tidigare, kände att något var fel. Nattsköterskan som gick på sitt skift klockan 21 bestämde sig för att åka till dåvarande länsjukhuset i Boden med barnet för säkerhets skull. Hon kom tillbaka utan barn. I ambulansen hade andningen slutat att fungera och på plats i Boden konstaterades ett allvarligt hjärtfel. När Anki fick höra detta var Sylvester redan på väg med ambulansflyg till Lund.

– De sa till mig att det inte är någon idé att boka min resa ner innan vi vet att barnet överlevt transporten. Han var i så dåligt skick.

Sylvester överlevde och Anki tog sig snabbt ner till Lund. I två veckor väntade man på att pojken skulle bli stabil nog för en operation. Till slut gick det inte att vänta längre, chansen att han skulle överleva var 50 procent. Och det gjorde han – hjärtoperation blev mycket lyckad. Men tiden utan syre hade skadat ena hjärnhalvan.

Sylvester och Anki blev kvar på sjukhuset i Lund i flera månader. Som många andra föräldrar med barn som har en funktionsvariation så levde Anki på vårdbidraget, numera omvårdnadsbidraget, från Försäkringskassan. Hon jobbade också extra med att sälja abonnemang på lokaltidningen. Allt kretsade kring Sylvester, att studera eller ha ett vanligt jobb var omöjligt.

– Men jag hade goda vänner som jobbade i ett assistansbolag som tyckte att jag skulle söka assistans för Sylvester vilket jag gjorde. När jag började jobba som assistent åt mitt barn kände jag ett inre lugn, säger hon och reflekterar:

– Många är rädda att ansöka om assistans av rädsla för att förlora sitt omvårdnadsbidrag, men det behövs inte. Man kan ansöka om personlig assistans och sedan välja hur man vill gå vidare när beslutet kommer. Precis som Anki gjorde kan man själv vara assistent åt sitt barn, om det känns svårt att anställa någon annan.

2003 förändrades livet ännu en gång. Peter Näslund, som precis var i uppstarten av assistansbolaget Din Förlängda Arm, såg Ankis driv och bad henne bli en del av företaget. Hon tackade snabbt ja och blev efter några år vd. När Peter gick bort 2012 tog Anki över bolaget tillsammans med hans dotter. Idag består teamet av många som själva har barn med funktionsvariationer och

Flera anställda på Din Förlängda Arm har barn med funktionsvariationer. På bilden ser vi mammorna Mathilda Wårell, Anki Sandberg, Carina Sandberg och Emma Persson tillsammans med sina barn Ludwig Wårell, Sylvester Sandberg, Sandra Sandberg och Isak Persson.

Anki Sandberg, vd på Din Förlängda Arm.

kan guida andra i samma situation.

– Vi är spindeln i nätet för många föräldrar och vi hjälper dem genom livets alla slussar. Det är mycket som man inte får reda på om ingen aktivt berättar. Vad är det som driver Anki att fortsätta hjälpa? Den frågan behöver hon inte fundera över särskilt länge.

– När man ser hur andra får det bra, det gläder mig. Jag fick någon glöd för det här. Efter allt med Sylvester.

Din Förlängda Arm
Personlig Assistans

Telefonnummer: 0920-155 10

Öppettider: 8.00–17.00 (helgfri vardag)

Stängt för lunch kl. 12.00–13.00

Adress: Skutgatan 2 i Luleå

Skanna QR-koden eller knappa in www.dfarm.se för att läsa mer.

